

DE FIL DE VINT

Llegim llibres en castellà?

Isabel-Clara Simó

Escriptora

Llegeixo sempre els interessants articles de Joan de Sagarra a *La Vanguardia*. Tot i que fa allò tan denostat de contar-nos la seva vida, ho fa d'una manera amèssima, i no resulta gens avorridor. En el seu darrer article, Sagarra, però, m'ha sorprès. Fa una descripció laudatòria del llibre *El factor humà*, en què es relata un mític partit de rugbi que va unir els sud-africans blancs i negres, amb la imponent figura de Mandela com a fil conductor. Tanmateix, l'article acaba amb un estirabot que m'ha deixat perplexa: diu que, ja que tenim l'edició en català (La Campana) –la que ell ha llegit– i l'edició en castellà (Seix & Barral), que triem l'edició en castellà. El motiu és que apareix la paraula *rugbi* amb i llatina i això ha molestat el comentarista. Caram. Que jo sàpiga el senyor Sagarra mai no ha rebutjat un llibre perquè digués *güisqui* (transcripció fonètica del mot anglès *whisky*), ni mai he vist a ningú fer escarafalls pel mot *futbol*, adaptació a diverses llengües del mot anglès *football*. Miro el diccionari i trobo *rugbi* amb i llatina, i penso que els parlants, de qualsevol llengua, hem de ser disciplinats i obeir les Acadèmies o els seus paral·lels (en el nostre cas, l'Institut d'Estudis Catalans), perquè, com diu el lingüista Vicent Pitarç, l'alternativa és el caos i la desarticulació d'una llengua.

No se m'escapa que moltes normes, sobretot ortogràfiques, són convencionals, i per això hi ha persones que desobeeixen, com Juan Ramón Jiménez, que eliminava la *g* davant de *e* o *i*, substituïnt-la per *j*. Però em sembla que recomanar en públic que comprem llibres en castellà, havent-hi la traducció catalana, és si més no molest. I sobretot, inoportú.